

UNIVERZITET U BEOGRADU
FAKULTET ZA SPECIJALNU
EDUKACIJU I REHABILITACIJU

UNIVERSITY OF BELGRADE
FACULTY OF SPECIAL EDUCATION
AND REHABILITATION

11.

MEĐUNARODNI
NAUČNI SKUP
„SPECIJALNA
EDUKACIJA I
REHABILITACIJA
DANAS”

11th

INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
CONFERENCE
“SPECIAL
EDUCATION AND
REHABILITATION
TODAY”

ZBORNİK REZIMEA

BOOK OF ABSTRACTS

Beograd, Srbija
29-30. oktobar 2021.

Belgrade, Serbia
October, 29-30th, 2021

UNIVERZITET U BEOGRADU – FAKULTET ZA
SPECIJALNU EDUKACIJU I REHABILITACIJU

UNIVERSITY OF BELGRADE – FACULTY OF
SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION

11. MEĐUNARODNI NAUČNI SKUP
SPECIJALNA EDUKACIJA I REHABILITACIJA DANAS
Beograd, 29–30. oktobar 2021. godine

Zbornik rezimea

11th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION TODAY
Belgrade, October, 29–30th, 2021

Book of Abstracts

**11. MEĐUNARODNI NAUČNI SKUP
SPECIJALNA EDUKACIJA I REHABILITACIJA DANAS
Beograd, 29-30. oktobar 2021. godine
Zbornik rezimea**

**11th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION TODAY
Belgrade, October, 29-30th, 2021
Book of Abstracts**

IZDAVAČ / PUBLISHER

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju
University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation

ZA IZDAVAČA / FOR PUBLISHER

Prof. dr Gordana Odović, v.d. dekana

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK / EDITOR-IN-CHIEF

Prof. dr Branka Jablan

UREDNICI / EDITORS

Prof. dr Irena Stojković
Doc. dr Bojan Dučić
Doc. dr Ksenija Stanimirov

RECENZENTI / REVIEWERS

Prof. dr Sonja Alimović
Sveučilište u Zagrebu – Edukacijsko rehabilitacijski fakultet, Zagreb, Hrvatska
Doc. dr Ingrid Žolgar Jerković
Univerzitet u Ljubljani – Pedagoški fakultet Ljubljana, Slovenija
Prof. dr Vesna Vučinić, prof. dr Goran Jovanić, doc. dr Aleksandra Pavlović
Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

LEKTURA I KOREKTURA / PROOFREADING AND CORRECTION

Maja Ivančević Otanjac, predavač

DIZAJN I OBRADA / DESIGN AND PROCESSING

Biljana Krsić
Mr Boris Petrović
Zoran Jovanković

Zbornik rezimea biće publikovan u elektronskom obliku

Book of abstracts will be published in electronic format

Tiraž / Circulation: 200

ISBN 978-86-6203-149-5

ODNOS IZMEĐU SOCIOEKONOMSKOG STATUSA RODITELJA, FONOLOŠKE SVESNOSTI I RADNE MEMORIJE KOD DECE PREDŠKOLSKOG UZRASTA

Nevena Ječmenica**, Slavica Golubović***

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Srbija

Uvod: Primarna funkcija fonološke radne memorije je privremeno čuvanje informacija o glasovnoj strukturi reči kao osnovi za uspostavljanje leksičkih predstava, koje postepeno formiraju i proširuju rečnik. Odnos između fonološke svesnosti i radne memorije važan je za jezički razvoj i prikazan je u brojnim istraživanjima.

Cilj: S obzirom da se fonološka svesnost razvija postepeno, kao i da radna memorija ima različit uticaj na njene komponente, cilj istraživanja je utvrđivanje međusobnih odnosa između ovih procesa i socioekonomskog statusa roditelja, uzimajući u obzir skup sposobnosti identifikovanih kao komponente fonološke svesnosti.

Metod: Uzorak istraživanja čini četrdesetoro dece, uzrasta između pet i sedam godina. Za procenu jezičkih sposobnosti primenjena je Clinical Evaluation of Language Fundamentals – Fourth Edition baterija sa suptestovima: fonološka svesnost i radna memorija.

Rezultati: Dobijeni rezultati pokazuju da je između ukupnog skora na testu fonološke svesnosti i postignuća na zadacima verbalne radne memorije – fonološka petlja utvrđena statistički značajna pozitivna korelacija ($r=0,46$; $p=0,00$). Rezultati istraživanja pokazuju da uzrast, socioekonomski status roditelja i postignuća na zadacima verbalne radne memorije predviđaju 61,4% varijanse postignuća na testu fonološke svesnosti ($F=31,84$; $p=0,00$). U konačnom modelu prediktora, statistički su značajna samo dva činioca, pri čemu uzrast ima veći beta koeficijent ($\beta=0,65$; $p=0,00$) u odnosu na postignuće na zadatku ponavljanja brojeva unapred ($\beta=0,44$; $p=0,00$). Kada se ukloni uticaj uzrasta, socioekonomski status roditelja i verbalna radna memorija predviđaju 15,8% varijanse postignuća na testu fonološke svesnosti, što predstavlja statistički značajan doprinos ($F=10,81$; $p=0,01$).

Zaključak: Dobijeni rezultati pružaju podršku postojećoj literaturi i ističu potrebu za novim studijama, koje će se baviti odnosom jezičkih i egzekutivnih funkcija kod dece.

Ključne reči: *fonološka svesnost, radna memorija, socioekonomski status*

** nevenajecmenica88@gmail.com

*** redovni profesor, u penziji

RELATION BETWEEN SOCIOECONOMIC STATUS OF PARENTS, PHONOLOGICAL AWARENESS AND WORKING MEMORY IN PRESCHOOLERS

Nevena Ječmenica, Slavica Golubović***

University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation, Serbia

Introduction: The primary function of the phonological working memory is to temporarily store sound structures of words as the basis for the establishment of lexical representations that gradually form and extend the vocabulary. The relation between phonological awareness and phonological working memory is important for language development and it is well documented in the literature.

Aim: Since phonological awareness abilities develop gradually and working memory has different impact on its components, the present study aims to investigate the relations between these processes and socioeconomic status of parents considering the set of abilities identified as phonological awareness components.

Method: The research sample consisted of forty children, aged between five and seven. Clinical Evaluation of Language Fundamentals – Fourth Edition battery was used to assess language abilities, with subtests: phonological awareness and working memory.

Results: The obtained results show that a statistically significant positive correlation was found between the total score on the phonological awareness test and the achievement on the tasks of verbal working memory – phonological loop ($r=0.46$; $p=.00$). The results of the research show that age, socioeconomic status of parents and achievement on the tasks of verbal working memory predict 61.4% of the variance of achievement on the phonological awareness test ($F=31.84$; $p=.00$). In the final predictor model, only two factors were statistically significant, with age having a higher beta coefficient ($\beta=0.65$; $p=.00$) compared to the achievement on the digit span memory task - forward ($\beta=0.44$; $p=.00$). When the influence of age is removed, socioeconomic status of parents and verbal working memory predict 15.8% of the variance of achievement on the phonological awareness test, which represents a statistically significant contribution ($F=10.81$; $p=.01$).

Conclusion: The obtained results provide support to the existing literature and emphasize the need for new studies, which will deal with the relationship between language and executive functions in children.

Keywords: *phonological awareness, working memory, socioeconomic status*

*** full professor, in retirement